

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

Quam male conueniat nimius corporis cultus uelatis uirginibus cap. x

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

clanculum fieret, si posset disimulari silentio, et aliqua tergiuerfatione celari. Verum quam impune, palamq; peccetur, mirum esse non debet, si palam, atq; impune tantum quoq; flagitium defleatur. Honestas tamen, ac sanctas semper excipimus, quæ in sua integritate, inq; Dei seruitio constantissime perseverant. Sed iam et de malis meliora speramus: quum cœperint res melius ire q̄ putabamus, atq; cœptum sit tandem immutari tam improbos mores, et licetiam, q̄ propior sceleri fuerat q̄ religioni, nouis legibus arctius cohiberi: atq; oēs obstrictius ad exemplum, et regulam uirginum sanctarum obcludi, et geminatis cancellis, et parietibus altioribus, ac tutioribus obserari.

Quam male conueniat nimius corporis cultus uelatis uirginibus. Cap. X.

Sed iam ad propositum redeo et ad impudicas iterum me conuerto. Quo nam quæso pacto inq; foelix mulier, etiam si uelis, impudicitiam tuam disimulare poteris: quum euulsis superciliis, comptu, fucis, nimiaq; mundicie ipsas etiam meretrices excelsas: ut iam neq; ex oculis neq; ex sermonibus neq; ex cultu uideri matrona honesta possis, ne dum uelata uirgo, aut cœlebs: quin potius scortum, et omnes implens numeros, dignissima prorsus Florali matrona tuba, ut ait ille, Ex quo sanè multo magis uideris digna ut ueneri illi Corinthiæ consecreris, immo prostituaris, q̄ Christo. Audi prophetam Hieremiam te ita acriter acculante. Impudens (inquit) facta es ad omnes, facies meretricis facta est tibi. Nimius siquidem uestiendi cultus, comptusq; corporis, lenociniaq; fucorum nō nisi prostitutis, ac impudicis scæminis conuenire uidentur: q̄q; nunc ex improbitate consuetudinis, ac morum peruersitate et fœda licentia temporum id etiam in quibusdā matronis, non tam impudicitiae notam, ac suspicionem

Hiere. 5

DE SACRIS VIRG.

¶ vitium potius muliebris leuitatis, ac uanitatis accuset qua sibi per placendi studium de coniugum licentia blandiuntur. Atqui uero in sacris uirginibus, quæ sese prorsus carnalibus delitiis abdicarunt, si iisdem adhuc concupiscentiis delectantur, nulla est excusatio, sed certum potius indicium animi, corporisq; corrupti.

Quem nam cedo pudorem præstare poterit, etiam si casta, aut uirgo fuerit, mulier compta immodice, et exulta molliter; cuiq; potissimum in uotis hæc sint: acus, calamistra, specilla, crinalia, ampullæ, fuscus, unguenta, & mundus reliquus muliebris, tanquã necessaria supellex: & quæ habeat thalamum, torum, pauimentum, parietes aulæis, tapetibus, signis, atque picturis ornatos; resq; omnes ita instructas, ita apparate dispositas, ut non uideatur ibi uirguncula sacra, sed Thais quæpiam, aliave famosa meretrix habitare;

Quis enim compositos tinctosq; crines, & cincinnos, & eiusmodi comptus, uel in qualibet honesta puella non damnet; ne dum in uirgine circumfusa, & profusa, ac dicata perpetuæ castitati; Quod enim in alia turpe est, in hac etiam foedisimum reputabitur. Impossibile sane uidetur simplicem, ac puram esse posse illius uirginis conscientiam, quæ uel arte, uel compositione, uel uera etiam forma pellicere spectatores ad sui concupiscentiam delectetur. Nam et si ipsa forte non assentiatur concupiscentiæ peccato, aliis tamen peccandi faces, & fomitem subministrat: atque concupiscendi tentamenta propinat. Quid aliud uult sibi uestis ipsa, & si uilis, & pulla, tota tamen & mundicie immodica, & suspecto nitore perfulgens; Quid diffusa altius tunica, ut aliquid interius appareat pulchri, quod commoueat; Quid nitentes soleæ nigredine; Quid papillæ fasciis arctius compressæ; Quid crispanti cingulo angustissime pectus accinctum; Hæc sunt sane manifesta animi latentis indicia: & quæ sine quæstionibus

quaestionibus re, non uerbo, cordis arcanum ueris-
 me fateantur. Virgo quidem nō tantum nomine, sed
 & re ipsa esse debet, ac etiam uideri, & credi: ut quā-
 quis eam uiderit, non statim dubitet ex aspectu inte-
 gra ne sit, an corrupta. Si enim uirgo uideri uis, & serua-
 re tuam uirginitatem desyderas: quid permittis, ut ta-
 lis te decor, & talis te cultus infamet? Quid te ornata,
 & comptam interim ostentas? quasi uel uirum habeas,
 uel quārites, cui tu eo comptu placeas? Optes potius
 si uirgo diu esse uelis homines fugere, & hominibus
 displicere. quoniam (ut Dauid in psalmo dicit, Qui psal. 52
 hominibus placent confusi sunt. Maculas te ipsum quō-
 dem non ornas, & carnalis concupiscentiā notis asper-
 gis, etiam si munda alioqui fueris, quum iam dudum
 defectam comam rursus pectas, & supercilia expilas
 dentes pulueribus fricas, fasciculum ad naris admoues
 faciem cerusa & stibio decoloras. Quid tu cupis de
 carnis pulchritudine exterius comendari? quando nul-
 la sit uirginibus sollicitudo molestior, q̄ aduersus pro-
 priam carnem iugi & assidua concertatione pugnare:
 dicatq; propheta, immo spiritus sanctus omnis gloria
 filiae regis ab intus. Porro extrinseca pulchritudo cor-
 ruptibilis est, & uana, fomesq; ac nutrimentum libidinis
 at uera uirginis pulchritudo interior est, & iccirco inte-
 rius sese exornat, ut suo se tantum sponso, qui uidet in
 abscondito, pulchram, & spectabilem praebet. Deteg-
 gis te sane qualis sis, quum tam peruerse aliud uerbis
 occulte iactas, aliud re ipsa foris ostentas. Nam nullis
 ferē comptior cultus in precio est, q̄ quibus pudor ui-
 lis est. Syncære quidem syncæritas formæ tractanda
 est: & quod est professionis, & uoti, id cultu, & habi-
 tu, atq; actu seruandum: ne aliud professio commēdet,
 aliud cultus insinuat. Siquidem interioribus uirtutibus,
 non exterioribus ornamentis est decoranda uirginitas.
 Quin immo etiam si adsit decor naturalis obnubēdus

DE SACRIS VIRG.

est, & dissimulanda species uirginibus sacris. Cultus enim & immoderata frontis hilaritas corruptelam mentis arguit; quippe quæ à puellis lasciuis de industria ad allucandos amatores & ad sollicitandas iuuenum mentes soleat comparari. Minutia uestalis gentilis, & ethnica (ut refert Lilius) suspecta tantum ob mundio rem iusto cultum sacris primo abstinere rebus iussa: deinde pontificum decreto, seruo indice facta rea, uiua de more sub terram defossa est. Posthumia Romanæ, et ipsi uestali, & honestæ alioqui uirgini, risus solutor, & liberior cum uiris confabulatio tantam illi ipsi peperit infamiam, ut uel ex eo solo accusaretur incestus: quæ quâuis postmodum compertum fuerit falso fuisse insinuatâ, iusta tamen grauisimaq; reprehensione non caruit admonitaq; fuit à spurio Minutio summo pontifice ne deinceps inuerecundius loqueretur, q̄ uiueret. Tales profecto uirgines fatuæ merito possunt dici: quæ licet uirgines sint, extinctas tamen lâpades habent, oleoq; carentes: nec propterea introibunt cum sponso ad nuptias: sed exclusæ audient uerbum illud ualde horribile, & pertimescendum. Nescio uos. Deponant ergo castæ, & honestæ uirgines mores, habitumq; incestarum: et lupanarium insignia, & prostituerum ornamenta prorsus abiiciant: ne quod profitentur odisse, cultu ipso corporis amare uideantur: & ob id, multo etiam peiores q̄ sint, à cunctis credantur. Afferit autem inclytus martyr, et doctor sapiētissimus beatus Cyprianus uirgines quæ sese eiusmodi artibus compserint inter uirgines nō esse connumerandas sed tanquam contactas oues, et moribidas pecudes à sancto, & puro grege uirginum, procul arcendas, ne contagio suo cæteras polluant.

In eas quæ aut sibi abortum procurant, aut æditos ex se infantes necant. Cap. XI.

Quid uero dicemus, si quæ etiam ex his reperiantur, tam impiæ, et scelestæ, ut ueneficiis, et medi